Den rena mollskalan, Lektion 13

Steganalys och spridda treklanger – Manhã de Carnaval

Med steganalys beskriver vi ackordens placering i tonarten med romerska siffror. **Små siffror betecknar mollackord**, medan **stora siffror betecknar durackord**. Det gör det enkelt att förstå en ackordföljd och transponera den till andra tonarter.

Ackorden i ren moll skrivs:

i – ii° – III – iv – v – VI – VII

Tecknet ° betyder förminskad treklang: två små terser staplade på varandra. **I harmonisk moll blir femte stegets ackord dur, V,** vilket ger en tydligare dominantfunktion.

Ackordföljden

Vi utgår från de två första fraserna i *Manhã de Carnaval* av Luiz Bonfá, med ackorden från den filmversion av *Orfeu Negro* som används i lektionen. I E-moll spelar vi:

Em – Am B7 – Em – Am B7
Em B7 – Am D7 – G – E

Med steganalys blir det:

i – iv V7 – i – iv V7
i V7 – iv VII7 – III – I

B7 är dominant till Em. D7 ligger på sjunde steget och fungerar här som dominant till G, tonartens tredje steg. Frasen avslutas med E-dur i stället för E-moll, vilket skrivs med en stor etta: **I**.

Ackord med beteckningen 7, exempelvis B7 och D7, är dominantseptimackord. Det gäller däremot inte alla typer av septimackord.

Optimum Guitar
Gitarresan börjar här

Transponera till A-moll

Steganalysen är densamma när vi byter tonart. I A-moll blir ackordföljden:

Am – Dm E7 – Am – Dm E7
Am E7 – Dm G7 – C – A

I övningen utelämnar vi septimorna och spelar enbart spridda treklanger:

Am – Dm E – Am – Dm E
Am E – Dm G – C – A
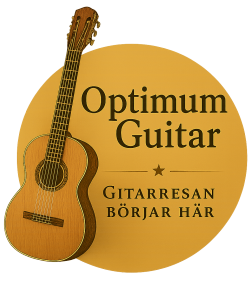
I en spridd treklang ligger ackordets toner mer utspridda än i en tät treklang. Vi använder greppen från lektionen och spelar plockkompet i fyrtakt.

Öva steg för steg

1. Öva varje spridd treklang och lär dig hitta greppet.
2. Träna ackordbytena långsamt. Spela gärna varje ackord fyra gånger innan du byter.
3. Sätt ihop ackordföljden med plockkompet som visas i videon.
4. Spela tillsammans med den långsamma inspelningen med bakgrundskomp och melodi.

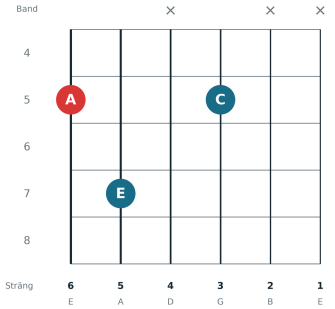
Om hela greppen känns svåra kan du börja med att bara spela ackordens bastoner. Då lär du känna ackordföljden och när bytena kommer. Lägg sedan till resten av tonerna.

Öva lugnt och metodiskt – låt säkra byten och en jämn puls komma före tempot!

A-moll

Spridd treklang · Spread triad

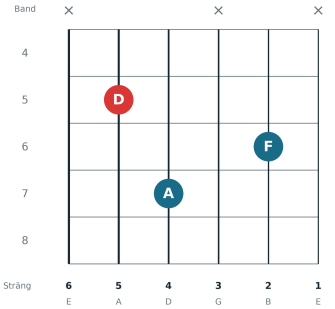

A grundton · E kvint · C liten ters

× = strängen spelas inte

D-moll

Spridd treklang · Spread triad

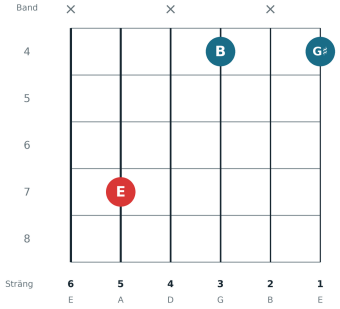

D grundton · A kvint · F liten ters

× = strängen spelas inte

E-dur

Spridd treklang · Spread triad

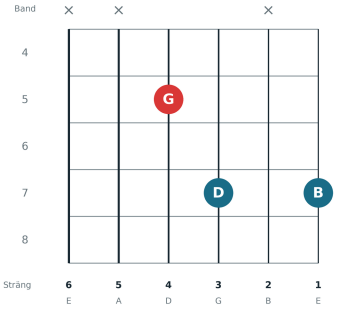

E grundton · B kvint · G♯ stor ters

× = strängen spelas inte

G-dur

Spridd treklang · Spread triad

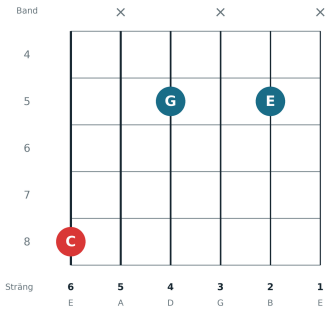

G grundton · D kvint · B stor ters

× = strängen spelas inte

C-dur

Spridd treklang · Spread triad

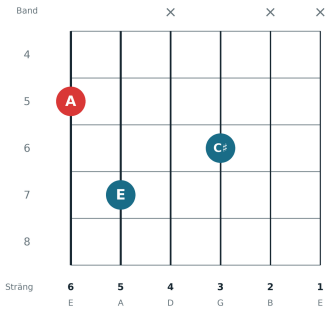

C grundton · G kvint · E stor ters

× = strängen spelas inte

A-dur

Spridd treklang · Spread triad

A grundton · E kvint · C♯ stor ters

× = strängen spelas inte

Optimum Guitar
Gitarresan börjar här